

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. december 2012
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Steffen Dysted Mattsson
Sagsnr.: 2012-0030-0863
Dok.: 467356

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 881 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. juni 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Morten Bødskov

/

Frederik Gammeltoft

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 881 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren tage initiativ til at der udarbejdes en redegørelse for hhv. Sveriges, Norges, Tysklands, Østrigs, Storbritanniens, Finlands og Belgiens erfaringer med at lade udenlandske statsborgere afsone straffe i deres hjemlande, herunder de økonomiske fordele og/eller ulemper forbundet med denne praksis?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Udenrigsministeriet om at søge at indhente de ønskede oplysninger.

Af oplysningerne, som Udenrigsministeriet har indhentet, fremgår bl.a. følgende:

a) Størstedelen af de lande, der er nævnt i spørgsmålet, fremhæver, at overførelse af domfældte først og fremmest (for Tysklands vedkommende: udelukkende) sker af resocialiseringsmæssige hensyn.

Det tilføjes dog for en række af landenes vedkommende, at der herudover også er økonomiske fordele forbundet med at lade domfældte udlændinge afsone i deres hjemland.

Eksempelvis koster en finsk fængselsplads 160 euro pr. dag og en østrigsk fængselsplads ca. 99 euro pr. dag, ligesom også Belgien, Norge, Storbritannien og Sverige tilkendegiver, at der er penge at spare i form af frigjort fængselskapacitet/sparede afsoningsudgifter ved at sende kriminelle udlændinge til hjemlandet for at afsone.

Det anførte gælder ikke mindst, fordi antallet af udenlandske indsatte gennem de seneste år har været stærkt stigende i en række af de pågældende lande.

F.eks. var der pr. 1. september 2011 4.027 indsatte med udenlandsk statsborgerskab i de østrigske fængsler, hvilket svarer til 46 procent af alle indsatte i Østrig. Det bemærkes, at det nævnte tal også inkluderer personer, der endnu ikke er dømt (varetægtsarrestanter).

En effektiv behandling af sager om overførelse af domfældte er bl.a. på den baggrund et område, der prioriteres højt i flere af de lande, der er nævnt i spørgsmålet. Det gælder bl.a. Belgien og Norge.

b) Overførelse af domfældte udlændinge fra de lande, der er nævnt i spørgsmålet, til strafafsoning i hjemlandet sker navnlig på baggrund af reglerne i Europarådets overførelseskonvention fra 1983 og tillægsprotokollen hertil fra 1997.

Det gælder for EU-landenes vedkommende også i forhold til overførelse til andre EU-lande, der endnu ikke har implementeret EU-rammeafgørelsen om overførelse af domfældte.

For så vidt angår Norge og Storbritannien fremgår det herudover af de oplysninger, som Udenrigsministeriet har indhentet, at overførelse endvidere kan ske på baggrund af bilaterale overførelsesaftaler, som de pågældende lande har indgået med en række udvalgte lande.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at de norske bilaterale aftaler, der er indgået med Letland, Litauen og Rumænien, ifølge ministeriets oplysninger bygger på regler, der indholdsmæssigt svarer til reglerne i EU's rammeafgørelse om overførelse af domfældte, som Justitsministeriet bl.a. har redegjort nærmere for i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. 421 (Alm. del) (folketingsåret 2011-12).

Der er således tale om, at Norge – da Norge ikke selv er medlem af EU – i stedet har valgt at indgå en række bilaterale overførelsesaftaler med EU-rammeafgørelsen som forbillede.

Endelig bemærkes for så vidt angår Finland, Norge og Sverige, at der gælder særlige regler i forhold til overførelse af domfældte mellem de nordiske lande.

Justitsministeriet kan i den forbindelse supplerende oplyse, at reglerne om overførelse af domfældte mellem de nordiske lande for Danmarks vedkommende er fastsat i lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. med senere ændringer (den nordiske straffuldbyrdelseslov).

c) Der er store variationer i forhold til, hvor mange domfældte, der faktisk overføres fra de lande, der er nævnt i spørgsmålet, til strafafsoning i hjemlandet.

Eksempelvis overfører Østrig ifølge de foreliggende oplysninger årligt ca. 600 domfældte, mens det anslås, at Finland på årsbasis maksimalt overfører 10. For Norge og Sveriges vedkommende var antallet af faktisk overførte i 2011 henholdsvis 52 og 60.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at de nævnte tal ikke kan sammenlignes direkte, idet en række faktorer har betydning for, hvor mange domfældte, det vil være muligt at overføre til strafafsoning i hjemlandet.

Der må således bl.a. tages højde for, hvor mange udenlandske afsonere, de pågældende lande har. F.eks. har Storbritannien ca. 12.000 udenlandske indsatte (domfældte og varetægtsarrestanter), mens det tilsvarende tal i Finland i 2011 var 444.

Herudover vil der bl.a. også skulle tages højde for eventuelle forskelle i landenes regler om prøveløsladelse og udvisning, da det f.eks. vil kunne få betydning, hvornår den domfældte efter det pågældende lands regler vil kunne prøveløslades (eventuelt i forbindelse med en dom til udvisning).

d) Som Justitsministeriet også tidligere har redegjort for – bl.a. i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. 921 (Alm. del) (Folketingsåret 2011-12) – vil det i praksis være vanskeligt at nå at overføre personer, der kun er idømt en korterevarende frihedsstraf.

Af de oplysninger, som Udenrigsministeriet har indhentet, fremgår bl.a., at det for flere af de landes vedkommende, der er nævnt i spørgsmålet, ikke er ualmindeligt med en sagsbehandlingstid på 8-10 måneder i overførelsessager, og at sagsbehandlingstiden efter omstændighederne kan være endnu længere.

F.eks. fremgår det af oplysningerne vedrørende Sverige, at visse landes svar på anmodninger om overførelse ofte kommer så sent, at overførelse ikke når at finde sted, inden straffen er afsonet i Sverige.

For Norges vedkommende fremgår, at domfældte med korte domme eller kort resterende afsoningstid normalt slet ikke forsøges overført. Det er så-

ledes i Norge en forudsætning, at der på det tidspunkt, hvor de norske myndigheder fremsætter en anmodning om overførelse over for myndighederne i det pågældende land, refterer mindst 6 måneders restafsoning, inden det tidspunkt, hvor den domfældte vil kunne prøveløslades (2/3-tid).

I den forbindelse bemærkes endvidere, at det i visse af Storbritanniens overførelsesaftaler bl.a. er en forudsætning for, at der kan ske overførelse, at den domfældte mangler at afsone mindst 12 måneder af straffen. Hvis den domfældte ikke samtykker til overførelse, skal den idømte straf herudover være på mindst 4 år.

e) Af de indhentede oplysninger fremgår endvidere, at der ud over lang sagsbehandlingstid i modtagerlandet også kan være en række andre faktorer, som kan føre til, at der ikke sker overførelse.

Som eksempler nævnes bl.a. menneskerettighedshensyn, at den domfældte trækker en eventuel anmodning om overførelse tilbage, eller at modtagerlandet nægter overførelse (f.eks. fordi en overførelse ikke vurderes at forbedre den domfældtes mulighed for resocialisering).

Herudover vil det som nævnt ovenfor under pkt. c) også kunne spille ind, hvordan det pågældende lands regler om prøveløsladelse og udvisning er indrettet.

2. Justitsministeriet kan for så vidt angår overførelse af domfældte fra Danmark til strafafsoning i hjemlandet supplerende oplyse, at der med den ny aftale om kriminalforsorgens økonomi i 2013-2016, som et bredt flertal af Folketingets partier står bag, bl.a. er sat fokus på at sikre en mere effektiv og målrettet indsats i overførelsessager.

Der er som led i aftalen bl.a. etableret en *Task Force Hjemsendelse* i Justitsministeriet, som skal sikre, at indsatsen med at overføre udvisningsdømte udlændinge til afsoning i hjemlandet sker hurtigt og effektivt, ligesom aftalen indeholder konkrete og klare måltal for behandlingen af overførelsessager.

Som Justitsministeriet bl.a. har oplyst i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. 334 (Alm. del), er det ministeriets forventning, at de tiltag, der med aftalen iværksættes på området, samlet set vil medvirke til at styrke den fremtidige overførelsesindsats.